

POPRANNA

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 6968.

Lwów, środa, 6 lutego 1924.

Rok XV.

Ujawnianie cen w złotych polskich.

Ukraiński dyrektor ukrywa szrapnele.

Przedolimpijski skandal.

WIELKA WRZAWA I MAŁE WYNIKI. — BOGOWIE OLIMPU (A RACZEJ OLIMPIADY) NIE ŁASKAWI NA NAS. — DLACZEGO BLAMAŻ SPORTU POLSKIEGO URASTA DO ROZMIARÓW KWESTJI SPOŁECZNEJ? — WSZYSTKO U NAS ODKŁADA SIĘ DO OSTATNIEJ CHWILI — ZDAJE SIĘ I W PARYŻU NIE ZROBIA Z NASZYCH OLIMPIJCZYKÓW RYŻU. — CZY NIE LEPIEJ ZREZYGNOWAĆ Z WĄTPLIAC Z WĄTPLIWYCH LAURÓW?

Lwów, 5. lutego.

Z wielką wrzawą przygotowujemy się do najbliższej Olimpiady w Paryżu. Przynajmniej kto weźmie dziś do rąk jakiegokolwiek czasopismo sportowe, całą noc śni potem o „Fałszerstwach PKIO“, o „funduszu olimpijskim“, o tem, co i kogo wysłać, a co schować skromnie pod kołdrę, kto ma szansę, a kto ich nie ma i t. d. A czego już najwięcej w tym przedolimpijskim gwarze, to skarg na... ciszę, panującą tam, gdzie decyduje się o wszystkim, więc u tych naszych magistratur sportowych, które mają przygotować polską ekspedycję.

Nie będąc organem sportowym, lecz społecznym, uważamy za wskazane dorzucić kilka uwag do kwestji olimpijskiej, wychodząc z założenia, że przerasta ona zakres zainteresowań kół ściśle sportowych, że jest ona

sprawą i społeczną i polityczną i narodową i państwową.

Już przy sposobności wycieczek naszych drużyn piłkarskich za granicę zwracano wielokrotnie uwagę na fakt, że czysto sportowa uwaga takich wycieczek musi ustąpić miejsca stronie politycznej, która jest ostateczną i decydującą instancją w ocenie użyteczności lub szkodliwości sportu, eksportowanego na pokaz. Dlatego też niejedna dotkliwa porażka, choćby w dziedzinie sportowej przyniosła zasób nieocenionego doświadczenia, jako przynosząca kompromitację barwom państwowym, musi być potępiona.

Olimpiada paryska — to międzynarodowa wystawa kultury fizycznej. Od wielu miesięcy przygotowują się do niej narody wszystkich części świata. Wysyłają swe gwiazdy o ustalonym blasku, a obok nich niezliczone zastępy, złożone z silniejszych, wybranych z pomiędzy

tysięcy. Olimpiada paryska — to wielkie święto zbratania narodów pod znakiem najszlachetniejszej emulacji. W czasie, gdy na stadionach paryskich toczyć się będzie ta bezkrwawa walka, prasa całej ziemi miliony obywateli obu półkul żyć będą pod znakiem zdobycia lub utraty palm zwycięskich.

W Polsce wszystko składa się na ostatnią chwilę.

Udział naszego Państwa w Olimpiadzie został zasadniczo postanowiony, ale ponadto nie wiele więcej. Nawet strona finansowa nie jest pewna. A cóż dopiero mówić o reszcie, o tem, kto, ilu, z czem? Przypominają się tu nasze dzieje, kiedyto wydawano bitwy, nie poparte żadnym innym rachunkiem prócz nadziei na łaskę niebios, własne szczęście i niezawodne męstwo. Często wygrywano, ale

czy w Paryżu taka logika okaże się skuteczną?

Czy można liczyć na owocny udział męstwa w biegu na 100 m., szczęścia lub cudu w rzucie kulą?

W trakcie tych niewesołych rozważań nadchodzą pierwsze depeche z zawodów zimowych w Chamonix. Poprzedził je

zadziwiający epizod z p. Wacławem Kucharem,

mistrzem Polski w jeździe szybkiej na lodzie, którego od udziału w zawodach usunięto. Dlaczego? — to nam wyjaśni on sam w najbliższym numerze „Sportu“. Tu stwierdzić można, że cała ta pracowita intryga warszawskich dyktatorów sportowych sztyta była ścięciem bardzo grubym.

Wiadomości z Chamonix, jakkolwiek niezupełnie jeszcze, budzą zrozumiałe przynębnienie.

Stwierdzają klęskę narciarstwa polskiego, więc tej gałęzi sportu, do której przywiązywano najwięcej na-

dzieji i — ambicji. Dowiadujemy się tedy, że wystawa na koszt Państwa drużyna wojskowa... odstąpiła, że Witkowski połamał narty i przybył ostatni (czyżby dlatego właśnie połamał narty?), że — putsch i klapa na całej linii.

Oczywiście — będzie wielka dyskusja, wzajemne składanie odpowiedzialności, gorliwe poszukiwania za kozłem ofiarowym, co jednak faktu nie zmieni. Z niedobrym horoskopem wchodzimy w Olimpiadę. To też nasuwa się pytanie, czy nie lepiej z przyszłych „laurów“ zrezygnować, za zbieranie na wyprawę pieniądze kupić kilka piątek i butów footballowych i dalej uprawiać podwórkową politykę sportową na własnych, domowych ołtarzach stawiając rodzime wielkości, na których świat ani rusz nie może się poznać.

Wówczas, po skończonej Olimpiadzie, będziemy mogli z dumą powiedzieć: **Imne państwa skompromitowały się, a — my nie.**

NOWI WŁADCY ROSJI.

Następca Lenina, Rykow, wybrany świeżo przewodniczącym Sownarkomu (Rady komisarzy lud.)

Jak umarł Wilson.

PARALIŻ POŁOWY CIAŁA. — S KONAŁ, NIE ODZYSKAWSZY PRZYTOMNOŚCI.

Waszyngton. (Tel. wł. G. P.) Były prezydent Wilson zmarł nie odzyskawszy przytomności, która stracił na kilkanaście godzin przed śmiercią. Jedną połowę ciała miał sparaliżowaną. Zgon nastąpił wskutek wyczerpania spowodowanego

silnymi zaburzeniami funkcji trawienia. Przy umierającym byli obecni w chwili zgonu p. Wilson z jedną córką i generał Greyson. Ze wszystkich stron świata napływają liczne depeche kondolencyjne.

Żałoba po zgonie Wilsona.

Paryż. (Tel. wł. G. P.). W niedzielę wieczorem Poincare, rozmawiając z dziennikarzami amerykańskimi oświadczył, że Francja nigdy nie zapomni, iż za prezydentury Wilsona Stany Zjednoczone dokonały cudu w imię ocalenia wolności świata i cywilizacji

KONDOLENCJA MACDONALDA.

Londyn. (Tel. wł. G. P.) MacDonald wysłał depeche kondolencyjną z powodu śmierci b. prezydenta Wilsona

NIEPRZEJEDNANE NIEMCY.

Berlin. (Tel. wł. G. P.) Prasa niemiecka, omawiając zgon b. prezydenta Wilsona, zaznacza, że odegrał on złowieszczą rolę w historii Niemiec, które jak — mówi prasa niemiecka — mając zaufanie do słynnych 14 punktów Wilsona złożyły broń, a od tej chwili zaczęły się wszystkie nieszczęścia Niemiec. Podobną myśl wyraził dr. Stresemann w swej mowie szaczejnej.

**MINISTER ZAMOYSKI WRACA
8. BM.**

(Telefonem od naszego koresp.).

Warszawa, 4. lutego.

(M) Nadeszła tu wiadomość, że **Min. Spraw Zagran. Zamoyski przybywa z Paryża do Warszawy w piątek, t. j. 8. b. m.** W związku z tem należy zaznaczyć, że termin posiedzeń sejmowej komisji spraw zagran. nie jest jeszcze ostatecznie ustalony. O ile posiedzenie takie dośzłoby do skutku w środę, 6. b. m., przed przyjazdem p. Zamoyskiego, wówczas komisja dokonałaby jedynie rozdziania referatów. **Omówienie ogólnej sytuacji politycznej w związku z nadchodzącą sesją Rady Ligi Narodów, oraz konferencją Państw bałtyckich, odbywałoby się dopiero po powrocie Min. Zamoyskiego i przy jego udziale.**

**PRZEJDZIE 2-LETNIA SŁUŻBA
WOJSKOWA.**

(Telefonem od naszego korespond.).

Warszawa, 4. lutego.

(M) W kołach poselskich panuje przekonanie, że Sejm przystąpi do głosowania nad projektem ustawy o powszechnej służbie wojskowej. Według ogólnej opinii, **przejdzie zasada o dwuletniej służbie wojskowej, popierana przez Rząd.**

**GÓRNOŚLĄZACY CHCĄ SŁUŻYĆ
W WOJSKU.**

Warszawa. (Tel. wł. G. P.) Marszałek Sejmu otrzymał wczoraj depeszą następującej treści: **Związek oficerów rezerwy w województwie śląskiem na walnym zebraniu 2. lutego 1924 uchwalił zwrócić się do Rządu i ciała ustawodawczych z gorącym apelem do zaprowadzenia obowiązku służby wojskowej dla Górnoślązaków. (Podpisy).**

DALSZA REDUKCJA POCIAGÓW.

Brześć Litewski, 5. lutego.

(Tel. wł. GP.) Jak się dowiadujemy z dyrekcji radomskiej, z powodu redukcji znacznej ilości pociągów, w najbliższym czasie znieśli się bieg bezpośredniego wagonu ze Lwowa do Wilna przez Kowel i Brześć. (Było to najkrótsze połączenie Lwów—Wilno).

**LIKwidOWANIE STRAJKU
W ŁODZI.**

Warszawa. (Tel. wł. G. P.) Celem likwidowania strajku włókienniczego w Łodzi udał się dziś z ramienia Ministerstwa przemysłu i handlu do Łodzi dyrektor depart. przem. inż. **Juljan Dąbrowski.**

**DOPIERO TRAKTAT BĘDZIE
DOWODEM UZNANIA SOWIE-
TÓW PRZEZ ANGLIĘ.**

Londyn. (Tel. wł. G. P.) „Sunday Times”, powracając jeszcze do sprawy uznania rządu sowieków przez Anglię zaznacza, że sam fakt, iż angielski poseł będzie się znajdował w Moskwie a rosyjski w Londynie, **nie ma jeszcze wielkiego znaczenia i nie zmieni w niczem istoty sytuacji.** Natomiast istotne znaczenie ma tylko fakt, czy obecny rząd rosyjski odpowie we właściwy sposób na akt uznania względnie, czy uczyni należyte usiłowania w kierunku uregulowania pod każdym względem stosunków wzajemnych pomiędzy obu państwami. **Sprawdzeniem wartości aktu uznania będzie dopiero — mówi powyższy dziennik — przewidywany traktat, dla którego grunt dopiero jest przygotowany przez ten akt.**

Znaczące ograniczenie imigracji do Ameryki.

Waszyngton. (Tel. wł. GP.)

(Wolff). Według sprawozdania Komisji imigracyjnej Izby reprezentantów imigracja ma być ograniczona z 357.000 na 169.000 rocznie, a to w

następujący sposób. Kontyngent dla każdej narodowości będzie określony w wysokości 2% osób tej narodowości, które przebywały w Stanach Zjednoczonych w r. 1890.

Kto będzie następcą p. Bajdy?

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 4. lutego.

(M) Odbyło się dzisiaj posiedzenie Rady min., na którym rozpatrywano projekty ustaw samorządowych, które mają być jeszcze w tym miesiącu wniesione do Sejmu. Rada Min. zajmowała się sprawą mianowania tymczasowego kierownika nadzwyczajnego komisarza do

walki z drożyzną. Obecny komisarz p. Bajda udaje się do Katowic na stanowisko kierownika tamtejszego oddziału Najwyższej Izby kontroli Państwa. Na miejsce p. Bajdy ma być podobno mianowany dotychczasowy jego zastępca **Strzelecki.**

Faktycznym następcą Lenina — Dzierżyński.

(Telefonem od naszego korespond.).

Warszawa, 4. lutego.

(M) W związku z nominacją Rykowa na miejsce Lenina, a równocześnie **Dzierżyńskiego jako szefa rady gospodarczej, komunikują z Moskwy, że faktycznym następcą Lenina w polityce wewnętrznej będzie Dzierżyński, wobec tego, że główny punkt ciężkości będzie prze-**

miesiony na sprawy gospodarcze. Rząd sowiecki będzie uprawiał obecnie politykę zdecydowanie chłopską. Włościaństwu zostaną nadane specjalne przywileje, przy czem główny nacisk będzie położony na te galezie przemysłu, które zaspakajają potrzeby włościaństwa.

Olbrzymi arsenał w podziemiach klasztoru

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 4. lutego.

(M) „Vorwärts” ogłosił list jednego z **Hittlerowskich oficerów, który opisuje przewrót w Bawarii z 7 na 8 listopada 1923. Z tego listu wynika, że na podstawie rozporządzenia p. Kahra otrzymali oni zapasy broni z podziemi klasztoru**

kapucyńskiego w Monachium oraz podziemi banku drezdeńskiego. Z podziemi klasztornych Hitler wywiózł na 14 samochodach ciężarowych 8.750 karabinów, zaś z banku drezdeńskiego 3.200 karabinów. — List ten wywołał w Niemczech niesłychaną sensację.

Rezolucje P. S. L.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 4. lutego.

(M) Obradowała tu rada naczelna PSL. pod przewodnictwem posła Witosza przy pomocy pp. Skulskiego i posła Dębickiego.

Referaty wygłosili Marszałek Rataj o polityce zagranicznej, prezes Witos o wewnętrznej sytuacji politycznej, b. poseł Brzostowski o polityce kresowej, wreszcie b. Minister poseł Szydłowski o zagadnieniach gospodarczych. Wszystkie referaty zakończyły się konkretnymi wnioskami. Wybrano komisję, w której skład weszli poseł Kiernik, poseł Erdman, p. Kuncewicz i poseł na Sejm śląski Szuscik.

Komisja powzięła szereg rezolucji: 1) w sprawie polityki zagranicznej, wypowiedziano się za dotrzymaniem warunków zawartych w traktacie wersalskim, przeciw wszelkim próbom jego rewizji, 2) podkreślono pokojowość polityki polskiej, 3) podkreślono znaczenie Ligi Narodów oraz potrzebę równorzędności rozwinięcia polityki sojuszów prze-

dewszystkiem z Francją, Rumunją, państwami bałtyckimi, Turcją, wreszcie uznanie konieczności doprowadzenia do porozumień z innymi państwami w pierwszym rzędzie z Anglią, Włochami oraz Małą Ententą. W stosunku do Czechosłowacji należy prowadzić politykę zdecydowaną, celem wyjaśnienia sytuacji wzajemnej.

Zwrócono uwagę na możliwość wykorzystania dla polityki polskiej zainteresowania sprawami wschodnimi. W sprawie polityki wewnętrznej zapadła uchwała podkreślająca samodzielność i niezależność PSL., wobec innych ugrupowań, oraz inicjatywa Klubu podjęcia zagadnień rewizji konstytucji, zmiany ordynacji wyborczej, nie przesadzając w jakim kierunku ma się to stać. Wyróżniono ubolewanie, że przez warcholstwo 12 posłów obalono większość sejmową polską i uniemożliwiono dalszą pracę Rządu, który przygotował podstawę do uporządkowania stosunków w Państwie, a w szcze-

gółności zagadnień skarbu i zrealizowania reformy rolnej.

W polityce kresowej P. S. L. kierować się będzie, zasadą uznania potrzeb kulturalnych jak i gospodarczych wszystkich narodowości i wyznań, jednak z kategorycznym tępieniem wszelkich ruchów przeciw jednoci Państwa.

W dziedzinie gospodarczej rezolucja wskazuje umożliwienie eksportu piodów rolnych.

**ZGON B. MINISTRA SPRAWIE-
DLIWOŚCI.**

(Telefonem od naszego koresp.).

Warszawa, 4. lutego.

(M) Podczas rozprawy głównej zmarł nagle b. Minister sprawiedliwości, a obecny prokurator sądu najwyższego **Bronisław Sobolewski.** Zmarły Min. sprawiedliwości liczył lat 54, osierocił żonę i dwoje dzieci.

**DZIKIE KACZKI WRÓŻĄ WCZE-
SNA WIOSNĘ.**

(Telefonem od naszego koresp.).

Warszawa, 4. lutego.

(M) Z kraju nadchodzą wiadomości, że pojawiły się stada dzikich kaczek, które żerują na niezamrażonej wodzie, a brak pożywienia i głód tak je oswoił że wlatują do góry dopiero, gdy się ludzie zbliżą do nich na kilka kroków. Pojawienie się w tym czasie dzikich kaczek wróży wczesną wiosnę.

OBREGON ZNÓW GÓRA.

Waszyngton. (Tel. wł. G. P.)

Według informacji meksykańskiego posła w Waszyngtonie rządowe wojska generała Obregona zwycięsko posuwają się naprzód w kierunku na Vera Cruz.

25 URZĘDNIKÓW SPALONYCH

Paryż. (Tel. wł. GP.) „Journal” donosi z Nowego Jorku, że w biurach **Kansas City Company nastąpiła eksplozja gazowa, przy czem 25 urzędników spaliło się.**

ZE ŚWIATA.

Hold studentów polskich dla p. Curie-Skłodowskiej. Dziś rano deputacja stow. studujących w Paryżu Polaków wręczyła p. Curie-Skłodowskiej adres holdowniczy, zawierający przeszło 100 podpisów. Przemówienie wygłosił prezes Stowarzyszenia Stanisław Tyszkiewicz i wiceprezes Józef Nowak.

(H) **Grób Wirgiliusza.** Z Rzymu donoszą, że rząd włoski zakupił zaniedbany zupełnie grób Wirgiliusza. Miejsce spoczynku Wirgiliusza będzie obecnie przez rząd odnowione i przemienione w galeę pamiątkową.

Wracają do Ljonu historyczne klucze. Poseł austriacki zawiadomił burmistrza miasta Ljonu, że rząd austriacki postanowił zwrócić temu miastu historyczne klucze miasta Ljonu, znajdujące się od roku 1814 w Muzeum wiedeńskim.

(-) **Wojna policjantów z fanatykami.** Z Filippi donoszą o zabiciu 80 religijnych fanatyków przez konstablów w ciągu ubiegłego tygodnia. Wyprawa przeciw fanatykom została przedsięwzięta po wynfordowaniu dziewiętnastu konstablów i ich pomocników.

Praga. ((Tel. wł. GP.) Zawody piłki nożnej między Victoria Ziskow z wiedeńską Admirą dały wynik 3:1 (3:1).

NADESŁANE.**Dziś RHYTHMOS!
Dancing!**

Tylko 3 dni **Tih-Minh** Ostatnie 2 serie V i VI w APOLLO.

NOWI WŁADCY ROSJI.

Kamieniew

zastępca Rykowa, przewodniczący „Radę pracy i obrony” sowieckich.

Tożsam w ukraińskim klubie poselskim.

NARADY KOMUNISTÓW WE LWOWIE. — DEKLARACJA POSŁÓW FRAKCJI SOCJALISTYCZNYCH. — POD SKRZYDŁA III. INTERNA-CJONALU.

Lwów, 4. lutego.

(W.) 29. stycznia b. r., t. j. w przededniu aresztowania komunistów ruskich, odbyły się we Lwowie, w lokalu tow. „Wola” przy ul. Ossolińskich, narady Szerszego Zarządu Ukraińskiej Partji soc. demokratycznej. Oprócz członków lwowskich, wzięli w nich udział także delegaci U. S. D. P. z Wołynia, Chełm. szczyzny, Polesia i Podlasia, tudzież posłowie sejmowi z ukraińskiej frakcji socjalistycznej.

W imieniu tej grupy złożył poseł Paszuk deklarację tej treści:

„Posłowie frakcji socjalistycznej Ukraińskiego Klubu poselskiego, występują z Klubu tego i tworzą w Sejmie osobny Klub U. S. D. P.”.

Wiadomość o tej deklaracji wy-

warła wielkie wrażenie w tutejszych narodowych sferach ruskich, gdyż przekreśla ona wszelkie marzenia narodowców ruskich stworzenia jednolitego frontu politycznego i osłabia ich sejmową reprezentację.

Nie pomoże ona dużo i komunistom ruskim, gdyż nastąpiła w najgorszym dla nich czasie, kiedy władze zajęły się energicznie ich zbrodniczą działalnością i zarządzili w tej sprawie energiczne dochodzenia.

Ze zarządzenia te były na czasie, wskazuje właśnie ta deklaracja o utworzeniu osobnego Klubu U. S. D. P., o który miała się opierać cała agitacja komunistów ruskich w Polsce i który miał jej nadać znamię autorytetu.

Rząd zwalczających się wrogów.

JAK WYGLĄDA NOWY SOWNARKOM SOWIECKI.

(G) Wiadomość z Moskwy o ukonstytuowaniu się nowego rządu sowieckiego, na czele którego stanął Rykow, jest o tyle krótka i lakoniczna, iż narazie nie oświetla w całej pełni znaczenia tego nowego doniosłego etapu w życiu Rosji sowieckiej.

Przedwczesnym byłoby już w chwili obecnej twierdzić na podstawie tych szczupłych informacji, który właściwie z walczących ze sobą obozów zwyciężył i przedstawiciele którego z odłamów komunistycznych doszli obecnie do steru władzy.

Sam jednak skład nowego „Sownarkomu” daje dość materiału do przypuszczenia, iż w danym wypadku mamy do czynienia

z rządem kompromisowym, rządem, — który przedewszystkiem jest wykładnikiem prądu pojednaw-

czego oraz porozumienia się tych stronnictw komunistycznych, które do ostatniej chwili prowadziły zaciętą walkę.

Już przed kilku dniami (aż do wyborów nowego rządu) w Moskwie odbywały się tajne posiedzenia przewodników rządzącej partji, na których to obradach stwierdzono, iż jedyną drogą uratowania państwa czerwonego z obecnej groźnej sytuacji jest

zazegnanie rozłamu w łonie partji

oraz doprowadzenie do skutku rokowań o porozumienie z opozycją, które to rokowania toczyły się już oddawna. Właściwie już w czasie obrad kongresu sowieckiego ujawniło się nadzwyczajne wzmocnienie szeregów partji opozycyjnej, do których ponownie przyłączyło się dużo wybitnych działaczy komuni-

stycznych. Konieczność porozumienia się z opozycją oraz sformułowanie „jednostajnego frontu sowieckiego” jeszcze więcej uwytłumilo się w związku z doniesieniami zdarzeniami z ostatniej doby w polityce zewnętrznej.

W przededniu wyborów nowego rządu moskiewskiego sowieci obchodzili wielką uroczystość, mianowicie nadeszła nota rządu Macdonalda o uznaniu sowieckich de iure, Włochy i Belgia również mają sfinalizować układy z państwem sowieckim. Obu walczącym obozom zależało więc na tem, aby w obliczu nowej „epoki dziejowej” mogły oświadczyć urbi et orbi, iż

walka bratobójcza zamilkła, partja komunistyczna reprezentuje „całą ludność”, że nie zna on rozdzźwięków i rozłamów, a przeciwnie — scementowana jest jednością i zgodą powszechną.

Jedność ta została zamianstwowana w ten sposób, że do składu nowego rządu jednocześnie weszli najciężsi wrogowie, zwolennicy wręcz odmiennych programów i metod działania, a to Kamieniew i Trocki, albowież Krassin i Bogdanów (ostatni — ideowy przewodnik i naczelny kierownik opozycji), Cziczerm i Bielobrodów i in.

O kompromisowym charakterze nowosformowanego rządu świadczy również ten znamieny fakt, iż miejsce Lenina zajął Rykow, który przez cały czas trwania walki partyjnej nie chciał się angażować jako zdecydowany i stanowczy zwolennik tego lub innego z obozów walczących.

Czy porozumienie to jest jednak trwałe, czy opiera się ono na zbliżeniu oraz uzgodnieniu dotychczasowych przeciwnych programów i poglądów?

Z powyższego wynika, iż porozumienie owo spowodowane jest chwilowym zwycięstwem zasady supremacji interesów państwa ponad wszystkim — zasady, która w życiu partji komunistycznej bynajmniej nie posiada imperatywnego charakteru i trwałego uznania.

WIELKA EKSPLOZJA W CHAR-KOWIE.

Moskwa. (Tel. wł. GP.) W domu Urzędu aprowizacyjnego w Charkowie nastąpiła eksplozja w sklepie broni, znajdującym się w tym domu. Sufit 3-ch piąter zawalił się. Ludzie, którzy znajdowali się w sklepie i woźnica, który właśnie przejeżdżał ulicą, zostali zabici, wielu przechodźców ciężko rannych.

KONFERENCJA KOLEJOWA ZE SOWJETAMI.

Lwów, 4. lutego.

(S) W czwartek, dnia 7. lutego b. r., odbyła się na stacji Równe konferencja z przedstawicielami południowo - zachodnich kolei S. S. U. R. w Kijowie w sprawie uzgodnienia rozkładów jazdy pociągów ruchu granicznego na rok 1924/25. Ze strony P. K. P. biorą udział w tej konferencji delegaci dyrekcji lwowskiej i radomskiej.

Czytajcie „Szczotka”

JULJUSZ CLARETIE.

8

Morderca z ciekawości.

(z francuskiego.)

(Ciąg dalszy.)

Gest mój zaskoczył i przeraził znów nieco właścicielkę. Spozstrzegłem, jak pod soczewką szkieł lekkiem się rozszerzyły stare, spłowiałe źrenice. Rzekłszy nawiasem, dziwi mnie niemało, jak mogła po tamtem przejściu zostawiać broń podobną w miejscu tak łatwo dostępnem. Dziwna — zaprawdę — nieopatrzność. Zapewne rozumuje się w takich wypadkach, że to, co raz się zdarzyło, nie powtórzy się więcej — że zajście raz przeżyte, będzie niejako ochronnym szczepieniem losu na przyszłość. Jakże fatalnie zawożą te rachuby!

— Jeśli się panu ten sztylet podobna, ozwała się żywo kobieta — może pan nabyć niedrogo. Ale — niech pan uważa, by się nie skaleczyć!

Dlaczego — i po co wyrwała się się z tem napomnieniem? Wszak było oczywistem, że będę sam uważał, by mię kończaste jego ostrze

nie zraniło. Ale — zrozumiałem ja dobrze, do czego zmierzała: wiedziałem, że do mnie się zwracając, siebie miała na myśli. Poprostu widok ostrza działał jej na nerwy. Mówiła: niech pan uważa, by się nie skaleczyć — ale myślała coś całkiem innego: niech cię Bóg broni, żebyś mię niem dotknął.

— A zrozumiawszy, począłem śmiać się znowu. A raczej — nie wiem, doktorze, czy dobrze się tłumaczę — śmiechem wybuchnął ten, co przemawiał we mnie. Sam usłyszałem ten śmiech niesamowity: tknęła mi myśl, że we mnie się ten „ktoś” śmieje — bo ja sam przecie wcale nie miałem do śmiechu ochoty. Przeciwnie, za przykładem właścicielki sklepu zacząłem sam ulegać dziwnemu uczuciu lęku: fascynował mię, przykuwał widok trzymanej w ręku broni: błysk stali tej posiadał bystrość wzroku...

— Cóż znowu — zdołałem wreszcie wykrztusić z poza irracjonalnego wybuchu mego śmiechu — czyżby się pani obawiała tej miniatarki sztyletu?

— Nie, nie, broniła się zarzutowi — ale od czasu jak...

— Nic dokończyła, ja zaś zbliżyłem się ku niej i powtórzyłem pytając, ostatnie jej słowa: „Od czasu

jak?...

Opanowało mię szalone wprost pragnienie posłyszania dalszego ciągu. Niechaj opowie, bym wiedział raz, jak przystąpili zbrodniarze do wykonania niecznych planów swoich. Niech dowiem się z ust samej ofiary o każdym szczególe zbrodni, która mną tak potężnie wstrząsnęła, opanowała wszystkie myśli moje, zniewoliła ku sobie całą istotę. Niech mówi!

— Od czasu jak? Niechże mi pani opowie, proszę... Ginę z zaciekawienia!

...Wstrząsnęła się dreszczem odrazy, odjęła szkła z oczu i rzekła, kładąc je na biurze, za którym siedziała w tej chwili. „Nie, nie, wole zapomnieć o tem — nie myśleć...”

— Powtarzam, siedziała za biurkiem, oddzielona odemnie kratą, która u ściany posiadała drzwiczki, tworzące wąskie przejście między tą ścianą a biurkiem, tuż obok fotelu, na którym rezydowała jako pani i władczyni całej rupieciarni. Zbliżyłem się jeszcze nieco, nastając bezwiednie: „Od czasu, jak... jak co?...” Słowa te uprzytamniały mi całą scenę, illustrowaną i komentowaną tekstem Dały Graphic'u. Znalazłem się — oto — w pełnej atmosferze zbrodni. Stałem w miejscu tem samym, w

którem stać musiał jeden ze zbirów — ten właśnie, który cios pierwszy wymierzył zapewne ofierze.

— Niepomny pozatem niczego oświadczył do fizycznego wprost bólu chorobliwą żądzą wiedzenia, wstrząsany jej dreszczem do nieprzytomności, do zapomnienia o świecie całym, powtarzałem z tęnym uporem maniaka pytania, na które odpowiedź rozświetlić mi miała tajemnicę, wyjawić, w jakim następstwie faktów rozwinął się dramat cały, przedstawić plastycznie scenę atentatu, dać mi upajać się jej obrazowością, dać mi przeżywać ją niejako... Tymczasem stara na powtarzane wciąż jedne słowa pytań moich bladła, żółkła, siniała jak maska trupia — cofała się, wylekła, krok o krok przedemną...

Myśl, że ją przeraziłem, wydała mi się dziwnie podniecająca. Takimże przerażeniem zadrzeć musiała w ów dzień pamiętny, kiedy jej niegodziwiec pchnięcie nożem zadał w szyję: instynktownie — oto ręka jej sięga ku ledwo-co zgojonej ranie. Tym samym lęku ruchem cofała się zapewne i wtedy wobec groźb tamtych nędzników...

(C. d. n.).

Raut prasy.

Lwów, 6. lutego.

(ip) Sobotni raut prasy nie zaprzeczył pod żadnym względem tej świetnej tradycji, jaka od szeregu lat jest przywiązana do tych zabaw, bez względu na to, czy noszą one bardziej imponującą nazwę balu, czy też, jak w tym roku, skromniejsze miano rautu.

Czy bowiem suknie są wspanialsze czy skromniejsze, czy obowiązują balowy frak, czy też nie — jedno jedno zawsze pozostaje niezmiennie. Wieczór karnawałowy prasy gromadzi zawsze w salach Kasyna elitę publiczności lwowskiej i panuje tam zawsze humor i szczerza ochota, a Komitet pań i panów dba zarówno o ucztę duchową, jak i fizyczną uczestników zabawy, o czem ostatniem świadczy najlepiej równie już ustalona sława bufetu, tej antepryzy braci dziennikarskiej, która zawsze umie sobie uprosić najuprzejmniejsze gosposie, niezmordowane w szatowaniu jądla i napoju.

A zaś co do uczt duchowej... Wystarczy wymienić nazwiska artystów, którzy uświetnili część koncertową. A więc p. Romuald Cyganik, którego przedziwny głos brzmiał miło, najszlachetniejszy metal potężnego dzwonu, mistrzowska gra skrzypcowa prof. Józefa Cetnera i p. Janina Korolewicz-Waydowa, którą usłyszeć po dłuższej przerwie stanowiło samo dla siebie prawdziwą ucztę artystyczną. Na drugą część programu złożyli się zawsze gorąco witanii ulubieńcy Lwowa p. Filip Kuligowski i p. Michał Tatrzański. Doskonałego akompanjamentu podjęli się p. Stanisław Czechowiczówna i prof. Tadeusz Majerski.

Cóż mówić o części tanecznej? W zawrotnych kręgach shimmy, tanga i jazzbandów obracały się setki par, a mnóstwo uroczych i bardzo uroczych twarzyczek i wdzięcznych postaci daowało nowe świadectwo, że nigdzie nie ma tyle pięknych kobiet, co we Lwowie...

A toalety?... Jak meżna było przewidzieć... nie brakło pań, które uważały, że na rauce można być równie strojną jak na balu — i nic to nie szkodzi — kogo na to stać, niech da zarobić kupcom i krawczyńm i niech ucieszy wzrok swoich współblichnich tym cudem, jakim dziś bywa wytworna, błyszcząca metalicznie, połyskująca bogactwem materiału, balowa toaleta.

Lecz charakter zabawy pozwolił innym, tym, które nie chcą w obecnych ciężkich czasach łączyć na kosztowne stroje — dać dowód..., a może i przykład, że można w skromnej sukience markizetowej, jeśli Bóg da dobry smak i urodę, wyglądać równie pięknie i bawić się równie dobrze, jak w lamach, jedwabiach i dżetach.

Zabawa ohochoza przeciągnęła się w salach Kasyna do białego rana.

Nowy zamach na prasę polską.

KOMITET CELNY UCHWAŁIŁ CŁO NA PAPIER ZAGR. W WYSOKOŚCI 75% CŁA NORMALNEGO. — UCHWAŁA TA NIE OBOWIĄDUJE JEDNAK RZĄDU.

(H) W sprawie grożącej podwyżką cła odbyło się w Warszawie, dnia 29. stycznia b. r. w tej sprawie posiedzenie Komitetu celnego przy Ministerstwie przemysłu i handlu. Fabrykanci papieru krajowego zażądali ograniczenia ulg celnych na papier zagraniczny w ten sposób, by cło za papier ten wynosiło

zamiast dotychczasowych 20% aż 75%

cła normalnego, mimo to, że istnieje jeszcze stopień pośredni 40%. Cło byłoby tedy prawie 4 razy tak wielkie, jak dotychczas. Z pośród członków Komitetu, składającego się z przedstawicieli Izb handlowych i przemysłowych, tudzież handlu, przemysłu i rolnictwa wszystkich dzielnic Polski, zaprotestował jedynie delegat Lwowskiej Izby handlowej przeciw temu żądaniu fabrykantów papieru, wskazując na nie-

bezpieczeństwo, jakiego stąd powstało dla całego przemysłu wydawniczego i drukarnianego w Państwie, stanowiącego ulotny warunek rozwoju kulturalnego każdego narodu.

Protest ten został jednak odosobniony tak, że następnie uchwaloną została ogromną większością rezolucja, domagająca się podwyższenia cła na papier zagraniczny do 75% cła normalnego.

Uchwała ta, na szczęście, nie obowiązuje jednak Rządu.

Wyrażamy też nadzieję, że Rząd przejdzie nad nią do porządku dziennego w pełnem zrozumieniu, że byłoby to dotkliwy cios wymierzony przeciw kulturze polskiej z korzyścią jedynie dla magnatów papierowych.

„Precz z Pragą, precz z Czechami!“

TAKIE HASŁO RZUCA WÓDZ SŁOWAKOW KS. JURIGA.

Praga, 4. lutego.

Ukazał się nadzwyczaj ostry artykuł wstępny pióra wybitnego słowackiego działacza politycznego dra Jurigi, posła z obozu ks. Hlinki, krytykujący postępowanie czeskie i

O czem dziś cały Lwów mówi!!

O najwspanialszej, tryskającej niecodziennym humorem komedji p. t.: „W NOC POŚLUBNĄ“ z uroczą OSSÍ OSWALDA w gł. roli KINO LEW. którą w świetla jeszcze tylko krótki czas

NAJWYŻSZA SENSACJA!	FOOLISH WIVES	NAJWIĘKZY SKANDALI
SZALONE KOBIETY		
Nieprześcignione w swej sprawie artystycznej arcydzieło dramatyczne w 2 serjach — 11 aktach, na az. — Rzecz dzieje się na Riwierze franc.		
ROMANS AMERYKANKI.	UŚMIECH SZATANA. DYPLONATA I JE O ŻONA.	ROTMISTRZ ROSYJSKI.

Z operetki.

„Katja tancerka“, operetka w 3 aktach R. Oesterreichera i L. Jacobsona. Muzyka Jana Gilberta.

Lwów, 5. lutego.

Ostatnia nowość „Nowości“ posiada dwie wielkie zalety: zgrabne libretto i miłą muzykę. Jak na operetkę — dosyć... Tym razem więc wybór był trafny, a operetkowi bywalcy zadowoleni.

Rzecz dzieje się na terenie Paryża, głównymi bohaterami jednak są arystokratki rosyjskie: wywodząca się z możnego rodu Ilanociów. W roli tancerki i śpiewaczki występująca Katja Karina oraz tańczący się po szerokim świecie, wygnany z ojczyzny i ścigany przez rewolucjonistów książę Sasza Koruga. Spotykają się przypadkowo na rauce w salonach lorda Klebszera, gdzie Katja Karina produkuje się wraz ze swym partnerem Iwem jako tancerka, książę zaś pod przybranym nazwiskiem, jako angielski pułkownik szuka wrażeń i rozrywki. Dłuna, nieprzystępna i wyniosła strzegąca swej rodowej godności arystokratka nie może się oprzeć urokowi, jaki wywiera na nią piękny pułkownik. Książę ulega również czarowi, jaki rozśiewa piękna tancerka. Następuje jednak bolesne odkrycie... Iwo poznaje w pułkowniku księcia Saszę Koruga... Fanatyk rewolucji pała żądzą zemsty. Knieie zamach na życie księcia. W pla-

ny swe wjaemnicza Katję, która napróżno brońi się przed samą myślą o tem... Ulegnie jednak woli Iwa, uda się na zaproszenie księcia do jego podmiejskiej willi... Podążą za nią Iwo w przebraniu kelnera z hotelu Ritz, podsunie swej partnerce truciznę, którą Katja wsypie do szampana. W decydującym jednak momencie zwycięża miłość. Katja wyznaje księciu całą prawdę. Odsunie zatruty napój, skłoni kochanka do ucieczki... poczem sama odda się w ręce sprawiedliwości. Książę jednak stwierdzi niewinność uroczej tancerki — uwolni ją z więzienia. Szczęśliwi opuszczają galinet szefa policji, by połączyć się związkami małżeńskim.

W akcję główną, wnoszącą się miejscami do wyżyn dramatycznych, wplata się zgrabnie pełna werwy i komizmu akcja poboczna, której bohaterami są: córka lorda Webszera, uroczą Mammo i sekretarz prywatny lorda Leander Bill. I oni pałają ku sobie gorącą, wzajemną miłością — i oni pragnęliby stanąć na ślubnym kobiercu... Opór jednak zatwardziałego lorda staje na przeszkodzie, zmuszając parę uroczych taniotów do ekstrawagancji, rezultatem których jest upragniony związek małżeński.

W miarę nieprawdopodobne, zdrowym humorem okraszane libretto obfituje w interesujące epizody i nieprzewidziane sytuacje, utrzymując w stałym napięciu uwagę widza. Sprytnie wprowadzone dwie akcje wnikają się zrecznie, rozwiązują gładko. Akt drugi łączy pierwsiak operetkowy z mo-

mentami dramatycznymi, składając się nieznacznie (zwłaszcza pod koniec) ku mocnej w dzisiejszej operetce manierze operowej. Akt trzeci utrzymany jest dla kontrastu w tonie groteskowym, osiągnając w lekkim, zrecznym finale zgrabne rozwiązanie. Dostosowana ściśle do charakteru operetki muzyka — w miarę lekka i dowcipna — to znowu w kilku momentach poważna, ujawnia wszystkie dodatnie cechy sztuki Jana Gilberta. Uderza więc obfitością zgrabnych melodyjek, oraz wpadających w ucho piosenek, elektrycznym rytmyką modnych tańców i kołysze doskonałym walczykiem, którego słucha się z prawdziwą przyjemnością.

Operetkę zagrano wprost koncertowo. Na plan pierwszy wysunęła się — jak zawsze zresztą — p. Miłowska, łącząc w tytułowej roli dystynkcję arystokratki z gorącym, namiętym temperamentem tancerki. Artystka utrafiła świetnie w ton właściwy, harmonizując subtelnie dwa kontrasty. W momentach przejściowych ujawniała się niezrównana wprost niezja. Godną partnerkę znalazła ceniona artystka w młodzultkiej Hąlinie Rapaackiej, która rolę naiwnej Maud odtworzyła z takim wdziękiem, lekkością i wiosnianą świeżością, iż śmiało może ją zaliczyć do swych najwybitniejszych kreacji scenicznych. W rolach męskich zdobyli pierwsze miejsce p. Lowczyński oraz p. Tatrzański. Wymagająca operowego traktowania partja ks. Saszy Koruga znalazła w p. Lowczyńskim doskonałego odtwórcę. Dobrze usposobiony gło-

rozący Czechom jak następuje:

„Znam na tyle stosunki i wiem, że rozgoryczenie w narodzie z powodu systemu praskiego jest tak wielkie, iż podług przekonania mego o ile wkrótce nie nastąpi zmiana w kierunku samorządu dla poprawki stosunków, niezadowolone ludności faktycznie zmieni się na uczucie antypaństwowe i utworzy się wielkie stronnictwo w narodzie słowackim, które jako stronnictwo niepodległości słowackiej otwarcie rzuci hasło oderwania się Słowaczyny od republiki czecho-słowackiej. Nie będzie ono glosiło hasła: Słowacja dla Słowaków w ramach republiki czesko-słowackiej“, lecz „Precz z Praga — precz z Czechami!“

Następnie ostrzega poseł Juriga Pragę, by przestała grać na nerwach Słowaków i aby zaczęła inaczej traktować Słowaczynę.

Zgęzliwe rozpatrzenie spraw p. krzywdzonych kolejarzy.

Lwów, 5. lutego.

W sprawie pokrzywdzonych kolejarzy zabieraliśmy kilkakrotnie głos, wskazując na rażącą krzywdę, jaką wyrządzono kilku kategorjom urzędniczym. Głos nasz zdaje się nie pozostał bez echa i znalazł posłuch u p. ministra Tyszki.

Jak nas z kompetentnego źródła informuje, to w sprawie krzywd wyrządzonych, p. minister Tyszka polecił rozpatrzyć życziwie postulaty postawione przez poszczególne grupy. Mamy nadzieję, że p. minister Tyszka, który mimo krótkiego urzędowania, dał już liczne dowody swej życziwości, zarządzi usunięcie wszystkich krzywd, które wyszły na jaw dopiero po faktycznem zaszerogowaniu pracowników w myśl ustawy uposażeniowej z dnia 9. października 1923 i przepisów wykonawczych, wydanych przez M. K. Z., a mianowicie:

1) udzielenie 1 szczebla za studja wyższe, 2) comiesięcnie degradacji urzędników, którzy mieli wyrównanie i włączenie do klasy, jaka się im należy na podstawie faktycznego uposażenia, jakie posiadali przed wejściem w życie ustawy uposażeniowej, 3) przyznanie lat służby urzędnikom, którzy mieli wyrównanie a którym przyznano odpowiednią klasę tuż przed wejściem ustawy uposażeniowej, jednakże bez zaliczenia lat spędzonych w dotychczasowej ran-

sowo artysta zbierał rzesiste oklaski za pięknie odśpiewane piosenki, równocześnie zaś zwracał na siebie uwagę wytworną i pełną dystynkcji grą sceniczną. Tatrzański... czyż można określić go inaczej, jak — znakomity... Tak jest, znakomity był od początku do końca, w każdym geście, w każdym ruchu — w każdym najdrobniejszym nawet szczególe. Zjawienie się jego na scenie wywoływało salwy śmiechu i niemiłkające oklaski na sali... Teatr lwowski posiada w nim pierwszorzędną, bezcenną wprost siłę... Jako reżyser dbał czujnie o całość, której nie uszedł żaden najmniejszy nawet dysonans.

Role drugoplanowe znalazły dobrych przedstawicieli w pp.: Rońskoin, Kowalskim, Chrzastowskiem oraz Bojanowskiem. Z epizodycznej roli lokaja wywiązał się p. Szymański bez zarzutu.

Orkiestrą kierował sprawnie p. Roman Wojnarowski. Gorące oklaski zyskały taniec układu baletmistrza p. Ciesielskiego. Groteskowa polka oddała czona w akcie trzecim przez pp. Ciesielskich zasługuje na specjalną wzmiankę. J. B.

P. S. Zauważam, iż nie jestem autorem recenzji z niedzielnego koncertu p. Szymanowskiej i Steinbrgera, podpisaną jej sigaturą J. F.

Dr. Juliusz Bellak

dzi, 4) odpowiednie przeszeregowanie rewidentów i star. rewidentów.

Jak się dowiadujemy, dyrekcje kolei państwowych widząc z list płatniczych, jakie anomalja powstały z powodu nieścisłości zawartych tak w ustawie uposażeniowej, jak i w przepisach wykonawczych, zwróciły się urzędownie do M. K. Z. w interesie pokrzywdzonych pracowników, z prośbą o usunięcie krzywd.

Zwinięcie poczt.

Lwów, 5 lutego.

Zwija się z dniami 15 lutego agencje pocztową Bazar pow. Czortków, a okręg jej doręczeń t. i. gminę Bazar, folwark Józefówka, młyn Itawiszczce, gminy Krzywota, Panszówka, Burakówka przydziela się do urzędu pocztowego w Dźurynie. Zwija się z dniami 15 lutego 1924 agencje pocztową Pikułice pow. Przemysł, a gminy Pikułice, Łuczyce, Nehrybka i Sielec, oraz folwarki Optyn i Zielonka przydziela się do urzędu pocztowego Przemysł 1., gminę zaś Kniaryce do urzędu pocztowego Niżankowice. Wreszcie zwija się z dniami 15 lutego 1924 agencje pocztową Siedliska k. Przemysła pow. Przemysł, a gminy Siedliska k. Przemysła, Cików, Jakomanice, Pleszowice, Popowice, Tyszkowice, folwark Dzięwiczycze przydziela się do urzędu pocztowego Przemysł 1.

Ile jest w Polsce domów?

Warszawa, 5. lutego.

Wedle ostatniego obliczenia głównego urzędu statystycznego, na ziemiach Rzeczypospolitej istnieje 613 miast, 12631 gmin wiejskich i 4283 obszarów dworskich.

Ogólna liczba budynków mieszkaniowych w Polsce wynosi 3583208, z czego 466405 stanowią domy w miastach, 3086153 w gminach wiejskich i 45050 w obszarach dworskich.

Na przestrzeni całego Państwa, wynoszącego 368263 kilometrów kwadratowych, mieszka 27 milionów 160 tysięcy ludności, czyli 70,3 osób na jeden klm. kw. Jeżeli ogólną liczbę mieszkańców podzielimy przez ogólną liczbę domów, to wypadnie 7 mieszkańców na jeden dom.

Jakże to być może — przecież głód mieszkaniowy w Polsce jest najdotkliwszą naszą plagą? Trzeba jednak pamiętać, że 86 proc. wszystkich domów w Polsce stanowią chałupy wiejskie, a ledwie 14 proc. wypadają na domy miejskie, w których gnieźdzą się miliony ludzi.

Stuletnia roślina.

Londyn, w lutym.

W ogrodach Kew koło Londynu można obecnie obserwować najdziwniejszą w świecie roślinę. Jest to agawa, która liczy już sto lat, a dopiero zaczyna kwitnąć; gdy płatki jej kwiatów opadną, widnieje. Roślina, w formie kołumny, ma około 20 stóp wysokości; liście u podstawy są wielkości człowieka, a kwiaty na wierzchołku łodygi, podobne są do żółto-zielonych nenurarów. Niekiedy rośliny te kwitną między 20 a 50 rokiem; ale okaz, który się znajduje w Kew, jest prawdziwą stuletnią agawą, z roku 1823.

Tajemnice świata lalek.

Paryż w styczniu.

(l. p.) W Paryżu wyszła obecnie interesująca książka Pietra Calmentas, opatrzona przedmową Anatola France'a, pod tytułem „Zabawka”. Autor wprowadza czytelnika do fabryki lalek i w tajemniczy sposób opowiada o jej powstawaniu, od odłamania rączek, nóżek i t. p., aż do ukazania się tego strojnego cudu na wystawach sklepowych. Z książki tej dowiadujemy się, że świat lalek daje prace trzydziestu kategoriom robotników między którymi obok specjalistów fabrycznych znajdują się krawczyń, fryzjerki, szwaczki szwey i t. d., którzy poświęcają swój kunszt tylko wyłącznie strojeniu lalek.

Doktor zapomocą hipnozy oślepią ofiarę.

NIZWYKŁY WYPADEK KRYMINALNY. — HYPNOTYZER NADUŻYŁ PACJENTA DO CELÓW SEKSUALNYCH.

Berlin, 4. lutego.

(H) Policja berlińska zajmuje się obecnie niezwykłym wypadkiem nadużycia hipnozy. Dr. filozofji B. wprawil mianowicie w stan hipnozy pewnego młodego człowieka, syna znanego w Berlinie oficera i popełnił na nim w stanie uspienia rozmaite zbrodnie na tle seksualnem. Obawiając się jednak, że ofiara jego po ustaniu hipnozy doniesie o wszystkim policji, pozbawił ją następnie na drodze hipnozy wzroku. Młody człowiek przez dwa miesiące żył w zupełnej ślepotcie, aż pewnego

razu zawarł w jakimś lokahu, będąc w towarzystwie swej matki, przypadkowo całkiem znajomości z pewnym doktorem medycyny. Lekarz, którego stan ciemnego wydawał się dziwny i niezrozumiały, zaprosił go do siebie do domu, a stwierdziwszy, że ciemnota wywołana została hipnozą, użył tego samego sposobu, aby nieszczęśliwemu wzrok przywrócić. Kuracja udała się w zupełności. O wypadku uwiadomiona została policja i sąd, poczem zbrodniarza ujęto.

Ciekawe odkrycia archeologiczne w Syrii.

WYKOPALISKA NIEMNIEJ CIEKAWIE OD EGIPSKICH. — PODARKI KRÓLEWSKIE NA 6200 LAT PRZED CHRYSYTEM. — REWELACJA DLA WSPÓLczesnego DANCINGU. — PANIE OBNIŻA JESZCZE COKOLWIEK DEKOLTAŻ.

Paryż, 4 lutego.

(jp.) Archeologowie francuscy, zażłośni o sławę egiptologów angielskich, czynią na olbrzymią skalę badania na terenie Syrii, a wykopaliska dokonane tutaj, nie ustępują pono, zwłaszcza z punktu widzenia naukowego, słynnym odkryciom w dolni królewskiej.

Kierownik ekspedycji archeologicznej francuskiej odkrył w Syrii, niezrównane materiały do historii sztuki i kultury fenickiej. Zostały one dokonane w Biblos, dawnej stolicy Fenicji. W czterech grobowcach tam odkrytych znaleziono nadzwyczaj bogate

kollekcje przedmiotów ze srebra, złota, drogich kamieni itd., stanowiące podarki Faraona Amenemata (1800 do 1792 przed Chr.) dla króla fenickiego Abl-Azerna, a nadto tego samego rodzaju przedmioty, wykonane przez złotników syryjskich, co stanowi bardzo ciekawy materiał porównawczy.

Cywilizacja syryjska okazuje wiele cech wspólnych z egipską, jednakowoż zachowuje swoją oryginalność.

W czwartym grobowcu, współczes-

nym panowaniu Ramzesa II, znajduje się sarkofag, opatrzony napisem fenickim, który pod względem chronologicznym jest

o 4 wieki starszy od wszystkich znanych dotychczas.

Widnieje na nim imię króla fenickiego Hiram.

Rzeźby tego sarkofagu przedstawiają króla w postawie siedzącej pomiędzy dwoma skrzydlatymi sfinksami, przyjmującego ofiary, niesione przez długie korowód hołdowników.

Rzeźby umieszczone na bocznych ścianach sarkofagu

sa swego rodzaju rewelacja.

Przedstawiają tancerki w kostjumach dotychczas niespotykanych: Nagie do pasa, noszą suknie w rodzaju rokokowych kryolin, zakończonych falbanami. Tańczą podtrzymując rękoma piersi lub wznosząc ramiona ponad głowę.

Tylko czekać aż kostjum i taniec z sarkofagu fenickiego przeniesie się do dancingu współczesnego, przyczem nanie już nie o wiele będą potrzebowały obniżyć dekoltaż.

Zgon właścicielki „pałacu duchów“.

DOM O 140 POKOJACH I TYSIĄCU DRZWI.

N. Jork, w lutym.

Dopiero w tych dniach — jak donoszą dzienniki nowojorskie — rozwiązała się tajemnica olbrzymiego domu, budowanego bez przerwy od lat 38 w San José, w Kalifornii. Ogromny ten dom należał do zmarłej właśnie bardzo bogatej wdowy, pani Sary Winchester i składa się ze stu czterdziestu czterech pokojów.

Nieboszczka była zagorzałą spirytystką. Od czasu zamieszkania w tym domu, który pierwotnie liczył tylko dziesięć pokojów, urządziła w nim często seanse spirytystyczne. I oto przed 38 laty, podczas jednego z takich seansów, duchy miały oświadczyć pani Win-

chester, że nie umrze, dopóki dom jej jest budowany.

Od tego czasu, dzięki posiadaniu wielkim środkiem, przesądna kobieta wciągnęła dom swój rozszerzała. Codziennie pracowało w nim szesnastu malarzy, cieśli i innych rzemieślników, dobudowując wciąż nowe pokoje; w końcu powstał pałac o stu czterdziestu czterech wielkich pokojach, liczących około tysiąca drzwi i drugie tyle okien, a zwany przez ludność miejscową „Pałacem duchów“.

Śmierć zaskoczyła jego właścicielkę w chwili, gdy obmyślała sposoby dalszego rozszerzenia tej budowli.

Naszyjnik perłowy pani Thiers.

PERŁY TRACA POLYSK, O ILE NIE ZBOBIA SZYJKI NIEWIEŚCIEJ.

Paryż, w lutym.

Jak donoszą pisma paryskie, zarząd muzeum Luwru postanowił sprzedać zdeponowane już od dłuższego czasu w tem muzeum klejnoty pani Thiers, małżonki pierwszego prezydenta trzeciej

Rzeczypospolitej. Klejnoty te składają się z 145 pereł, wazących ogółem 124 karaty i z kłamry de tego naszyjnika, ozdobionej wielkim rubinem i dwunastu djamentami, były zaś swego czasu odziedziczone po pani Thiers przez jej

siostrę, pannę Dosne. Spadkobierczyni przekazała je pod pewnymi warunkami muzeum Luwru, ponieważ jedyną klejnoty te nie posiadają ani szczególnej wartości historycznej, ani też artystycznej, przedstawiają zaś wielką wartość materialną, zarząd więc Luwru postanowił je sprzedać, a osiągniętą sumę, która wyniesie zapewne kilka milionów franków, przekazać częściowo fundacji imienia Thiersa, częściowo zaś zarządowi muzeów państwowych.

Jak wiadomo, kosztowny ten naszyjnik był swego czasu udzielony pewnej wybitnej artystce paryskiej dla noszenia, gdyż nieużywane perły zaczęły tracić polysk.

Władom śpi z Żółkwi.

Żółkiew, w lutym.

Zgon b. lekarza miejskiego. Dnia 29 zm. zmarł jako ofiara zawodu w 68 r. życia, osiadły od r. 1915 we Lwowie dr. Sylwester Drzymałk, były lekarz miejski w Żółkwi, kawaler orderu papieskiego itd. Po kalkulecznej praktyce w miejscu, został on w r. 1886 powołany na urząd lekarza miejskiego i piastował on ten urząd z nadzwyczajną gorliwością i sumiennością, zajmując się także wielu innymi sprawami miejskimi, nie wchodzącymi nawet w jego resort. Z prawdziwym samarytańskim zapałem wszystkim współobywateli w obronę przed srogimi zarządzeniami okupantów, co się niepodobalo powróconym po wyparciu Miskali, władzom austriackim i skazały go one za to na banicję z jego ukochanej Żółkwi. Mimo rozłąki nie postradał on serca Żółkwi, każdy spieszył do niego takby do swego patrona we wszelkich okolicznościach i darząc go przytem największym zaufaniem. Zgon tego filantropa wywołał tu prawdziwy żal we wszystkich sferach ludności i nie talk prędko minie pamięć tego popularnego w naszym grodzie lekarza i obywatela. W urzędzonym dnia 17 zm. w tut. cerkwi grek. kat. nabożeństwo żałobnem za spokój jego duszy, nie brakowało reprezentantów wszystkich sfer ludności.

Zmiany w Wydziale Kółka miłośników sztuki dram. i muzyki. Na walnem zgromadzeniu tego Kółka dnia 16 zm. zrezygnował z godności prezesa jego długoletni wódarz p. Jan Mańkowski. Z ciężkim sercem przyjęto tą nie po raz pierwszy wniesioną rezygnację i wybrano w jego miejsce p. starostę Stępnia. Wiceprezsem obrany został p. profesor Dworski, a sekretarzem nadał p. Luczkawiczówna. W uznaniu zasług ustępującego prezesa p. Mańkowskiego, złożonych około wskrzeszenia tej pięknej placówki i jego 25-letniej szczernej działalności, uchwalono Walne zgromadzenie nadać mu godność członka honorowego. Kulturalna część tutejsz. społeczeństwa, wdzięczna p. Mańkowskiemu za nieustraszoną jego pracę na niwie kulturalnej naszego miasta, przyjęła z zadowoleniem to uznanie prawdziwej zasługi i nie wątpi w to, że on nadał zasiłek będzie zespół sceniczny w swą ceną współpracę i nie poskąpi nowemu Wydziałowi rad i wskazówek do dalszego prowadzenia tej sympatycznej placówki, ostoj tutejszego ruchu kulturalnego.

E. Hay.

Osobny sąd na czeskich łapawników.

Praga, 3. lutego. (f). Znana afera spirytusowa prezydenta Senatu czeskiego, Praszka, spowodowała klub socjalistyczny do żądania, aby jak najszybciej utworzono osobny trybunał, mający badać wyłącznie sprawy przekupstwa urzędników. Wypowiedziano przytem zdanie, że polsowie nie powinni zajmować stanowisk w spółkach akcyjnych itd.

Wtajemniczeni twierdzą, że nowy trybunał miałby mieć prawo roboty...

Lwów, 4. lutego.

WYDAWNICTWO „GAZ. PORANNEJ” DO P. T. PRENUMERATORÓW!

Wobec tego, że gotówka wpłacana na czeki Pocztowej Kasy Oszczędności dochodzi nas bardzo często dopiero po 2. tygodniach, zawiadamiamy P. T. Prenumeratorów, że odtąd czeków na wpłatę prenumeraty wysyłać nie będziemy. — Prosimy tedy o nadsyłanie nam prenumeraty przekazanej pocztowo, przy czym zwracamy uwagę, że wobec niskich cen prenumeraty porto przekazu prenumeracyjnej nie może być potrącone.

SPLATA 2-GIEJ RATY PODATKU MAJĄTKOWEGO.

7 lutego tj. we czwartek o godzinie 6 po południu odbędzie się w sali posiedzeń Rady miejskiej w Ratuszu zebranie w sprawie spłaty drugiej raty podatku majątkowego. Prezydent miasta zaprasza niniejszem wszystkich P. T. interesowanych przemysłowców, kupców, przedsiębiorców, przedstawicieli Banków na powyższe zebranie. Ze względu na doniosłość sprawy pożądanym jest jak najliczniejszy udział.

Ostrzeżenie. Z sekretariatu Zarządu Okr. PSL. Piasta we Lwowie otrzymujemy następujące pismo z prośbą o umieszczenie: Przestrzegamy wszystkie biura i urzędy przed mekajim Karolem Kasprowiczem, który przedstawia się jako sekretarz PSL. Piasta i interwenjuje w całym szeregu spraw w różnych instytucjach. Niniejszem stwierdzamy, że osobnik ten został z P. S. L. Piast usunięty, a obecnie będąc funkcjonariuszem p. posła Bryła, nie jest upoważniony do żadnej interwencji w naszym imieniu.

Ukarani dorożkarze. Dyrekcja policji w styczniu 1924 r. ukarała następujących dorożkarzy za przekroczenie taryfy dorożkarskiej (24—2 godz. aresztu): Abrahama Witmana, Edmunda Weintrauba, Mozeza Menisa, Józefa Jastrzaba, Józefa Schlagera, Aleksandra Grubera, Izaka Frihaufa, Józefa Kota, Bazylego Pohorylca, Romana Ihnickiego, Stefana Miškowa, Mikołaja Kucharskiego. Nadto zostało ukaranych 32 dorożkarzy dotkliwymi grzywnami. Przy tej sposobności Dyrekcja policji zwraca się do P. T. Publiczności, by o każdorazowym nadużyciu dorożkarzy donosiła Dyrekcji celem pociągnięcia ich do surowej odpowiedzialności.

Polskie Tow. przyrodników im. Kopernika. Posiedzenie naukowe odbędzie się we wtorek dnia 5 bm. o godz. 18. w Instytucie geologicznym Uniw. J. K. ul. Długosza 8, z porządkiem dziennym: 1) prof. Z. Weyberg wykład pt.: „Z bieżeńszych zagadnień krystalografii”. 2) Prof. J. Tokarski: „Z petrografii Polski”. Goście mile widziani.

Z Polskiego Tow. Ekonomicznego. Dalszy ciąg dyskusji na temat „Waloryzacja zdevalutowanych wierzytelności prywatno - prawnych” odbędzie się we środę dnia 6 lutego br. o godz. 6-tej wieczorem w wielkiej sali Izby handlowej i przemysłowej. Wstęp wolny dla członków i wprowadzonych gości.

Staraniem Zrzeszenia Miłośników Lwowa odbędzie się dnia 6 bm. we środę o godz. 6 wiecz. w sali Muzeum Przemysłowego wykład publiczny prof. Henryka Cieśli pod tytułem „Nowa sztuka” (malarstwo). Bilety wstępu do nabycia także przed wykładem.

Oddział techniczno - przemysłowy Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie otwiera 10. lutego br. trzymiesięczny wieczorny kurs modniarstwa, połączony z nauką o harmonii barw. Wpisy (do 9. lutego) i bliższe informacje w kancelarii Oddziału techn. przem. Izby, ul. Bourliarda 5 od godz. 9—2 pop. zwrócić zadane!

Polskie Tow. Politechniczne. Tygodniowe zebranie odbędzie się we środę dnia 6 lutego br. o godz. 6.15 wiecz. na Politechnice w sali Nr. VII, na którym p. prof. Ludwik Ebermanna wygłosi odczyt „O nowych kierunkach w konstrukcji motorów Diesla”.

Podwyższone opłaty stemplowe. Od 1 bm. opłata od zwyczajnego podania

Uraiński dyrektor przechowuje szrapnele.

TAJEMNICZY PAKUNEK w SZOPIE. — 6 KG. MATERJAŁÓW WYBUCHOWYCH. — CO ZNALEZIONO POD SZAFĄ U DYREKTORA?

Przemyśl, 5. lutego.

(h) Onegdaj w Przemyślu, w Instytucie ruskim dla dziewcząt przy ulicy Tatarskiej 4, zostającym pod zarządem dyrektora N. Demczuka, służąca Anna Staruch znalazła w szopie pakunek podejrzanej zawartości i na polecenie zarządczyni kuchni tegoż Instytutu Marii Seniówny złożyła go w jej mieszkaniu, a sama na jej polecenie wydalila się stamtąd.

Staruchowa, powodowana ciekawością, na rozmaite sposoby starała się dowiedzieć o zawartości znalezionej pakunku, jednakowoż tak Seniówna, jak i Demczuk ze żoną, zbywały ją półśłówkami, twierdząc, że są to żaróweczki elektryczne, które panienki ukryły w szopie.

Następnie Demczuk pakiet ten — jak następnie stwierdzono — zawierający materiał wybuchowy w ilości 6 kg., a to: 8 pudełek celulojowych, wypełnionych materiałem wybuchowym, przeniósł ze swej kancelarii do gabinetu przyrodniczego i tam go ukrył w szafie.

go i tam go ukrył w szafie.

Ekspozytura Oddziału Informacyjnego przy Województwie w Przemyślu, dowiedziawszy się o powyższym wypadku, przeprowadziła rewizję w całym gmachu i pod szafą w kancelarii dyrektora znaleziono większą ilość naboży karabinowych, oraz kule szrapnelowe.

Dalsze śledztwo wykazało, że w Instytucie tym znajdowało się jedno z licznych ognisk, które zajmowało się, względnie wspomagało sabotażystów. Nie w tajemniczoną w sprawę Anna Staruch, przypadkowo natknęła się w szopie na pakiet, zawierający materiał wybuchowy, co ujrzawszy jedna z konspiratorek Seniówna, nie objaśniając jej, o co chodzi, poleciła odnieść do swego mieszkania, skąd następnie Demczuk przeniósł go do gabinetu przyrodniczego.

Odpowiednie doniesienie na Demczuka i Seniównę wpłynęło do Prokuratury.

Worek karabinów w rowie kanałowym.

Lwów, 4. lutego.

(h) Przedwczoraj wieczorem, posterunkowemu pełniącemu służbę na ul. Piekarskiej doniesiono, że w rowie budującego się kanału obok Anatomji, znajduje się worek, zawierający karabiny.

Zawiadomiony o tem IV. Komisarjat, wysłał na miejsce wywiadowcę, który na wskazanym miejscu znalazł worek, a w nim 13 karabinów dobrze zakonserwowanych i owiniętych w pakiet, tak, że

były w dobrym stanie i w każdej chwili do użytku.

Wedle wszelkiego prawdopodobieństwa, podrzucenie tych karabinów, które niewątpliwie nastąpiło tego samego dnia jest wynikiem rewizji i aresztowań przeprowadzonych w ub. tygodniu w gronie U. S. D. P. — IV. Komisarjat P. P. oraz Oddział Inf. w Dyrekcji Policji prowadzą dochodzenia w kierunku wyśledzenia właścicieli tych karabinów

Pijak oderzwał sobie głowę nożem.

Warszawa, 4. lutego.

(M) Niesłychana dzisiaj egzekucję dokonał nad sobą w Warszawie właściciel zakładu blacharskiego Edward Pickman. Człowiek ten odwodowiawszy przed kilku laty zaczął coraz częściej się upijać i w rezultacie doprowadził do tego, że

pijaństwo stało się jego nałogiem.

Wczoraj po spożyciu większej ilości trunków, Pickman został dotknięty atakiem gorączki, podczas której chwycił noż kuchenny i ukrywszy się pod łóżkiem oderzwał sobie głowę od tułowia.

wynosi 2,700.000 mk. za pierwszy arkusz i 540.000 za każdy arkusz następny i każdy załącznik. Opłata od zwyczajnego świadectwa urzędowego wynosi 2,700.000 mk. Opłata od rocznej karty łowieckiej podwyższoną została na 6,300.000. Opłata od weksla blanco wynosi 9,000.000. Od duplikatu lub podpisu rachunku (jeżeli od oryginału uiszczono opłatę procentową) 230.000. Kwoty płat niepodzielne przez 10.000 zakręga się wzwój do kwoty, która jest w ten sposób podzielna. Rachunki i kwity nie podlegają opłacie, jeżeli należność w nich wyrażona nieprzekracza 1,100.000 marek.

W sprawie mnożników czynszowych. Jak wiadomo, uchwaliła Rada miejska zmianę stawek podatku od lokali z ważnością wsteczną od 1 stycznia br., a ponieważ w mnożniku czynszowym, ustalonym swego czasu przez Urząd rozjemczy dla spraw najmu za styczeń, obliczono stawkę wedle wymiaru dawniejszego, przeto wyłonila się obecnie kwestja wyrównania pozostałej stąd różnicy przez najmobiczów. Wobec tego zastąpiliśmy informacją właścicieli miejsc, gdzie wyjaśniono że kwestję tę rozpatrywano również na

ostatnim posiedzeniu asesorów Urzędu rozjemczego i na podstawie obopólnej zgody reprezentantów obydwu stron uznano, że mnożniki czynszowe ustalone na miesiąc luty czynią zbytnim dodatkowe ściąganie wspomnianej różnicy.

(h) Włamanie przy ul. Pełczyńskiej. Wczoraj popołudniu podczas nieobecności p. Arona Rossbacha zam. przy ul. Pełczyńskiej, niewyśledzeni sprawcy skradli po włamaniu się rozmaite rzeczy, których wartość z powodu nieobecności właściciela narazie nie ustalono.

(h) Okradziony z dolarów. Herman Karlen, restaurator zam. przy ul. Gródeckiej 72, doniósł, że skradziono mu wczoraj 21 dolarów.

(h) Nieudały połów włamywaczy. Wczoraj włamali się jacyś złodzieje do antykwarni Rubina przy ul. Batorego. Sprawcy zabrali jednako tylko jedną książkę wart. 10 milj., zaś większą ilość spakowaną w worku oraz narzędzia do włamania zostawili, najwidoczniej przez brak spłoszeni.

(h) Kto się nie stosuje do zakazu sprzedaży alkoholu? Wyw. Śliwski z l. kom. stwierdził wczoraj, że właściciele szynków N. Bleicher przy ul. Św. Zofii

2, oraz S. Rappaport przy ul. Zielonej 1, sprzedawali wczoraj alkohol wbrew zakazowi.

Z. KRAJTY.

Podziękowanie p. Curie-Skłodowskiej. W odpowiedzi na depezę gratulacyjną marszałka Sejmu z okazji 25-tej rocznicy odkrycia radjum, nadesłała Pani Curie-Skłodowska następującą depezę: Uprzejmie dziękuję Panu Marszałkowi za pamięć i życzenia przesłane z powodu 25-tej rocznicy odkrycia radjum. Przy tej sposobności proszę serdecznie o opiekę nad mającym powstać w Warszawie instytutem narodowym, którego losy bardzo żywo mi obchodzą.

Wizy do Brazylii. Konsulat brazylijski pobiera obecnie za wizę tylko dolarów 2,20, a nie jak dotychczas dol. 6,60.

PRZYJMUJE REKOPISY DO PRZESYLANIA NA MASZYNIE ZŁOŻENIA W ADMINISTRACJI „GAZETY LWOWSKIEJ”, UL. PODWALE L. 3 I PIĘTRO. OD GODZ. 9—2 I 3—7. 322

— dnia 4. lutego.

Giełda zbożowa.

Lwów, 4. lutego.

Zupełny zastój w transakcjach na giełdzie. Pomimo obfitej podaży z powodu dalszego silnego spadku cen, zupełny brak zainteresowania. Tendencja wybitnie zniżkowa — usposobienie bez chęty.

Pszonica krajowa 73/74 ex 1923 33 do 34 milj., Żyto małopolskie 68/69 ex 1923 20 do 21 m., Jęczmień małopolski brow. 20 do 21 m., Jęczmień małopolski przemysłowy 18 do 19 m., Owies małopolski 44/45 ex 1923 20 do 21 m., Mąka pszena 40 prc. „0” 78 m., Mąka pszena 55 prc. „1” 60 m., Mąka pszena 70 prc. „4” 44 m., Mąka żytnia 60 prc 56 m., Mąka żytnia 70 prc. 48 m., Otręb pszenny netto bez worka 14 m., Otręb żytni netto bez worka 13 m.

Ceny rozumieją się w markach polskich za 100 kg. bez podatku spożywczego, miejsce stacja załadunku. Ceny szacunkowe bez trans.

Obroty pozagiełdowe

Lwów, 4. lutego.

Wczoraj w dalszym ciągu tendencja niezmienną. Obrót średni. Dolarzy am. 9 m. 200 do 9 m. 250 tys., kanad. 8½ m. do 8 m. 700 tys. Kor. czeskie 270—275 tys. Funtów szterl. 37½—38 m. Niem. tyśiączki stare 260—270 tys.

Złoto: 20 kor. 41½—42½ m. 20 frk 37½—38 m. 20 mkr. 45—46 m. 10 rubli 55—56 m. Dolar 10¼10½ m.

Srebro: kor. austr. 780—800 tys. 5 kor. austr. 3 i trzy czwarte m. do 4 m. Flor. austr. 1 i siedm ósmych do 2 m. Ruble 3 m. do 3¼ m. Kopiejki za rubel 1½ m. do 1 trzy ósme m.

Giełda lwowska.

Lwów, 4. lutego.

Na rynku akcyjnym znowu osłabienie kursów. Podaż zwiększona. Popyt naogół dość wielki. Obroty liczne. Niekotowane utrzymywane. Specjalne zainteresowanie dla Schöna, Gazów, Jaworzna, Lesienic, Gazolin, Gazociągów. Tendencja chwiejno-zniżkowa. Usposobienie ożywione.

TRANSAKCJE W AKCJACH.

Kursa w tysiącach:

Lwów, 4. stycznia.

Hipoteczny 3700, 3650, 3725, 3600, 3675, 3700. Pokred. 400, 425, 500 (400). Przemysłowy 2650, 2575, 2600, 2625, 2675. Z. B. K. 1700, 1750. Browary 36000. Chodorów 26750, 27000, 27250. Chybie 50000, 49000, 49500, drobne 57000, 59000. Cegleński 3250, 3300, 3350, 3500. Gafota 1800, 1850. Górka 82000, Tohan 2600. Cnuelów 10000, 9900, 1100,

9800. Karpalit 3500, 3100. Niemojowski 3200. Oikos 25000. Parowozy 2500, 2450, 2700, 2475, 2525, 2600, 2425. Pezet 900, 950. Nafta 2600, 2500, 2475, 2550. P. T. B. 800. Rakszawa 17250, 17500, 17350. Siersza g. 30000, 29500. Tepege 13250. Tespy 31000, 33500, 32000, 31250, 31500, 30000. Zieleniewski 50000, 50500, 51000.

OBRÓT W AKCJACH NIEKOTOWANYCH.

Kursa w tysiącach:
Akumulator 5000, 4900, Azot 2900, 2950, Bk Ziemia 350, 300, 315, (230 tysiączki), Brugger 5200, 5100, Czechowice 1000, 950, Czempiska Huta 1500, Elektr. n. Sanem 1100, 1050, 1075, Foresta 4100, 4050, 4000, Gazy 85000, 88000, 86000, Gazy zachodnie 60000, 59000, 58000, 57000, 55000, 53000, 52500, 52000, Gazołna 6100, 6050, 6025, 6000, Gazołagi 1100, 1075, 1150, 1000, 1025, Hydropol 350, 375, 380, 400, Jaworzno 132000, 130000, 131000, drob. 142000, 144000, Len 5500, Lesienice 13000, 12000, 13500, 11750, 12000, Lechita 650, 850, Lotomotywy 8000, 7800, Machleid 5500, 6400, Nitrat 1500, Oikusz 4300, 4200, 4150, 4175, Przeworsk 1050000 okaziel. Przemysł drzewn. Stanił. 18000, Radziwiłł 18000, 19000, 18000, 17000, Schön 435000, 425000, 430000, 440000, 445000, 450000, 440000, 452000, 454000, 460000. Sztło w Kr. 1000, Węglówki 230, 227, 223, Nobel. 6500, 6200.

Giełda gdańska.

Gdańsk, 4. lutego. Warszawa 0.628—0.632. Marka polska 0.633—0.637. N. Jork 5.8054—5.8316. Londyn 25.00 Paryż 26.63—26.75. (AW).

Giełdy obce.

GIEŁDA ZURYCHSKA.
Zurych, 4. lutego. Notowania końcowe. N. Jork 570 3/4. Londyn 24.59. Paryż 26.55. Wiedeń 0.0091. Praga 16.05 1/2. Włochy 25.08 1/2. Belgia 23.85. Budapeszt 0.2 i jedna osma. Helsingfors 14.00. Sotja 4.15. Holandia 216. Chrystiania 78.50. Kopenhaga 94.50. Stokholm 151.25. Hiszpania 73.75. Bukareszt 2.95 1/2. Berlin 0.154. Ateny 10.50. (AW).

GIEŁDA BERLIŃSKA.

Berlin, 4. lutego. N. Jork 4589500—4210500. Londyn 18354000—18446000. Paryż 128802—109798. Wiedeń 601149—60541. Praga 123090—123709. Włochy 185535—186440. Belgia 173565—174435. Budapeszt 144388—145112. Szwajcaria 733362—731638. Holandia 1578045—1585955. (AW).

Giełda krakowska.

AKCJE KRAKOWSKIE w tys. mp.
Kraków, 4. lutego. Tohan 2650. Pharma 3500. Impex 150. Br. Rolniczy 750. Pezet 900. Cmielów 10000. Zieleniewski 53000. Cegielski 3500. Parowozy 2800. Trzeb. żelazo 4700. Pocisk 4800. Górka 89000. Siersza Górna 31500. Elektrownia 2000. Tepege 14750. Pol. Nafta 2750. Pokucie 2400. Krakus 8000. Chodorów 28500. Strag 8000. Syndykat kosz 4300. Niemojowski 4320. Terropol 425. Piaseccy 5200. Jaworzno 125 dr. 145000. Gazy 75000 Chybie 52000. Szkło w Kr. 10000. Locomotywy 8200. Nafta w Kr. 18000. Nitrat 4000. Len 5300. Azot 2800. Gloria 1600. Węglówki 250. Oikos 25500. Pol. Gieł. 700. Żegluga 625. Tendencja słaba. (AW).

Giełda warszawska.

Warszawa, 4. lutego. Dolary St. Zj. 9 m., 9.100, 9.200, 9 m., kanadyjskie 8.700. Franki franc. 417, 415. Franki złote 1.805. Belgia 388, 375, 379, 371. Londyn 40.900, 40.950, 39.700, 39.600, 38.400. Nowy Jork 9 m., 9.100, 9.200, 9 m. Paryż 420, 425, 429, 421. Praga 263 1/2, 256. Szwajc. 1600, 0165, 1571, 1588, 1554. Wiedeń 130, 128 1/2, 130, 126. Włochy 395. Bonv złote 1.350, 1.425. 8% pożyczka 9 m., 9.200, 9.150. Milionówka 500, 600. Poż. dolarowa 620, 690

AKCJE WARSZAWSKIE w tys. mo.

Warszawa, 4. lutego. B. Dyskont. warsz. 20000. B. Handlowy warsz. 19250. B. dla Handlu i Przem. 4150. Kredytowy warsz. 800. Przemysłowy warsz. 2800. Przemysłowy lwowski 2650. Zachodni 7750. Zjednocz. Z. Pol. 3700. Zw. Spółek Zar. 19500. Po-

Będzie można ujawniać ceny w złoty h

Warszawa. (Tel. wł. G. P.) „Echo Warsz.“ podaje, że w najbliższych dniach min. spraw wewn. rozesła okólnik zezwalający na ujawnianie cen w złotych polskich, temsamem umorzone zostaną sprawy, wytoczone kupcom z powodu posiadania cennika złotego.

Jedynym przedmiotem spekulacji marka polska.

W dewizach i akcjach tendencja bardzo słaba. (Telefonem od naszego koresp.).

Warszawa, 2. lutego.

(S) W dewizach tendencja w dalszym ciągu bardzo słaba. Transakcje w N. Jorku robiono na giełdzie po kursie od 9,000 tys. do 9,100 tys. Również na rynku akcyjnym tendencja bardzo słaba. Prawie wszystkie akcje utraciły znacznie na kursie. Starachowice 15 milj., węgiel około 17 1/2 milj., Modrzejów 38 milj., Cukier 15 milj., Chodorów 25 milj., Zieleniewski około 49 milj. itp.

Najważniejszym wypadkiem ostatnich dni jest rozporządzenie Prezydenta Wojciechowskiego, zamykające Rządowi kredyt w P. K. K. P. Wydarzenie to jest powszechnie omawiane jako dla naszej waluty wprost epokowe. Jest uważa-

ne za uzdrowienie naszych stosunków skarbowych. Było ono możliwe jedynie dzięki ułożonemu na luty budżetowi państwowemu, który przewiduje zrównanie wydatków z dochodami.

Oczywiście równowagę budżetową na miesiąc luty osiągnąć było można drogą redukcji wydatków, a głównie skoncentrowania całego szeregu podatków, w szczególności II. raty podatku majątkowego w miesiącu lutym.

Powyższym faktem, który spowodował olbrzymią ciasnotę gotówkową, tłumaczy się zupełny zastój na giełdzie dewizowej i akcyjnej. Jedynym przedmiotem spekulacji jest marka polska.

Rząd obniży ceny węgla.

UCZYNI TO PRZEZ ODEBRANIE DOSTAWY WĘGLA KOLEJOWEGO KOPALNIOM PRYWATNYM.

Lwów, 4. lutego.

W związku z kryzysem gospodarczym i zwykłą cen w złocie, jaka ujaśniła się w styczniu, komitet ekonomiczny ministrów wybrał komisję, która rozważała przedewszystkiem sytuację w przemyśle węglowym jako podstawowym dla reszty wytwórczości krajowej. Stwierdzono, iż ceny węgla w kraju są bezwarunkowo wygórowane. Główny odbiorca węgla ministerjum kolei żelaznych kalkulowało w połowie roku zeszłego cenę węgla na około 17 franków szwajcarskich za tonnę. Obecnie wynosi ona w złocie trzy razy tyle, to jest około 51 franków szwajcarskich. Natomiast dla eksportu ceny te wynoszą od 23 do 26 franków za tonnę.

Z uwagi na to, że wydatki na opał stanowią poważną pozycję budżetu kolejowego, a ponadto wysoka cena węgla wywołuje odpowiednią wyższkę cen

żelaza i innych materiałów kolejowych — administracja kolei musiałaby dla utrzymania równowagi budżetu podwyższyć w odpowiednim stosunku w złocie taryfy przewozowe. Ponieważ decyzja taka mogłaby wywołać daleko sięgające ujemne skutki gospodarcze, oraz z uwagi na ciężką sytuację wytworzoną z powodu wysokich cen węgla dla wytwórczości krajowej — rząd postanowił przez odpowiednie pociągnięcia gospodarcze przyczynić się do znacznego obniżenia cen węgla. Mianowicie w najbliższym czasie ministerjum kolei, które posiada znaczne zapasy węgla, przestanie odbierać węgiel z kopalni prywatnych. Przedłużenie umów o dostawę węgla, które wygasają w lutym, nie jest przewidziane, o ile nie nastąpi niezwłocznie znaczna redukcja cen. Równocześnie odpowiednią akcją mają wdrożyć kopalnie węgla.

wszechny Kred. 460. Przemysł. Pol. R. Związku Ziemiań 550. Częstocice 9250. Góslawice 4950. Cukier 15500. Łazy 560. Węgiel 16000. Cegielski 2925. Lilpol 2850. Modrzejów 34, dr. 40 m. Ostriweckie 36000. Rohn, Ziel. IV. 1550. Rudzki 7800. Starachowice 15000. Ursus 5600 III. 5350. Pocisk 5250. Parowozy 2425. Zieleniewski 48000. Żyrardów 875. Jabłkowscy 7100. Borkowski 3100. Żegluga 650, VII. 575. Polbal 400. Elektryczność 6750. Pol. Two Elek. 700. Haberbush 15000. Spirytus 9500. Pol. Nafta 2800. B. dla Nobel 6100. Siła Światła 2175. Cerata 675. Tespy 32500. Chodorów 25000. Norblin 2550 dr. 2350. Pol. Lloyd 450. Syndykat 7600. Cmielów 9300. B. Ziem. Kredyt. 2150. Powszechny Kr. 550. Przemysłowy 2750. Małopolski 3100. Zw. Spółek Zar. 24000. Koinerckały 700. Tendencja słaba. (AW).

Młodzieńka ta artystka, posiadająca świeżo warunki zewnętrzne i istotnie bardzo piękny głos o szerokiej skali i metalicznym dźwięku, kreować będzie po raz pierwszy rolę Neddy. Sądząc po próbach występ p. Popowiczówny ednięcie duży sukces tembardziej, że jest to rola dla niej bardzo odpowiednia. „Pajace“ w tej obsadzie powtórzone będą raz jeszcze we czwartek.

„Damy i huzary“. Teatr Wielki z całym pierzynem przygotowuje się do wystawienia tego arcydzieła, które ujrzymy wpiątek. Reżyseruje p. Rasiński — skład osób biorących udział podamy niebawem. Wszystkie dekoracje będą nowe, kostjumy stylowe. „Damy i huzary“ dawno nie grane na naszej scenie ściągają niewątpliwie tłumy żądne wielkiego polskiego repertuaru.

TEATR WIELKI

Wtorek 5 bm. „Pajace“ i „Tajemnica Zuzanny“.
Środa 6 bm. „Danton“.
Czwartek 7 bm. „Pajace“ z pp. Popowiczówną i Mannem
Piątek 8 bm. „Damy i huzary“ (premjera).

TEATR MAŁY.

Środa 6 bm. „Ziemia nieuludzka“.
Wtorek 5 bm. „Ziemia nieuludzka“.

Czwartek 7 bm. „Dzwonek alarmowy“.
Piątek 8 bm. „Ziemia nieuludzka“.

TEATR NOWOŚCI.

Wtorek 5 bm. „Katja tancerka“.
Środa 6 bm. „Katja tancerka“.
Czwartek 7 bm. „Katja tancerka“.
Piątek 8 bm. „Katja tancerka“.

Dział ekonomiczny.

Gwarancje bankowe zamiast kaucji.

Lwów, 5 lutego. Ministerstwo kolei żelaznych upewniło Dyr. kolejowe do przyjmowania gwarancji bankowych w miejsce kaucji, składanych na zabezpieczenie wykonania warunków umowy najmu magazynów, składowisk i t. p. Najemcy, którzy chcą z tego upoważnienia korzystać, winni wnieść podanie do właściwej Dyrekcji z załączeniem listu gwarancyjnego. Kaucja równa się zazwyczaj sześciomiesięcznemu czynszowi.

Zbawienny wpływ sportu na poprawę rasę.

(jp). Na konferencji towarzystwa polskiego w Londynie profesor Wilden Hart zdawał sprawę z wyników badań nad poprawą rasy w Japonii. Dzięki uprawianiu sportów, przeciętny wzrost Japończyka podniósł się o 1 1/2 cm., zaś ogólny stan zdrowia narodu poprawił się niemal o 50%. Profesor zaznaczył przytem, że zachodzi prawdopodobieństwo, że w najbliższym turnieju międzynarodowym wiele angielskich rekordów przejdzie w ręce Japończyków.

OGŁOSZENIA.

Fosady i prace

POTRZEBNA zaraz lub 15. lutego pani znająca się ogólnie na gospodarstwie ewentualnie ogrodnictwie, energiczna w średnim wieku, warunki do omówienia. Zgłoszenia pisemnie „Gazetom“ Pl. Dąbrowskiego 1. 2 dla B. H. 3004-2

CHŁOPIEC z lepszego domu izr. z prowincji, obznajomiony w handlu korzennym, poszukuje odpowiedniej fosady we Lwowie. Zgłoszenia do Administracji pod „Zdolny“. W razie jakiejś odpowiedzi listy skierować pod następującym adresem: Lichtbach, Przemysł, Władycze nr. 9. 3029-3

Kunne, sprzedaż, zamiana

FORTEPIANY, PIANINA, Harmonjae Sprzedaż. Najem. Kupno. Zamiana. KAIM i Syn, Kopernika 16. 2613

PORCELANE i SZKŁO antyczne kupuje. Zgłoszenia pod „Zbieracz“ do Administracji 2737-7

Rozmaita

ODMROŻENIA, wypadanie włosów, wagi, zmarszczki, nieświeżość cery trądzik usuwa się. „KOSMEO“, Mikoleja 7. 2891-8

SZKICE i projekty do celów przemysłowych, reklamy, architektury i sztuki stosowanej, wykonuje Veltz, Listopada 54. 2942-2

MICHAŁ BRÜCKNER z Kawczy-Kata, pow. stryjski, zgubił książeczko wojskową z roku 1900, wydana przez P. K. U. w Stryju, którą utracił. 3028

UNIWAŻNIAM zgubione dokumenty wojskowe na nazwisko Isak Synche Buchenbaum w Lisku, wydana w P. K. U. w Samborze. 3032

Mann i Popowiczówna w „Pajacach“. Dziś tj. we wtorek śpiewają w „Pajacach“ pp. Mann i Popowiczówna.

GLEBA
SPÓŁKA ZIEMIANSKA
PRODUCENTÓW CYKORIA
RUTKOWSKI
USSOWSKI
WŁOCŁAWEK

wyborowa
Cykorja

GLEBA

Kto raz kupi innej używać nie będzie.

SALAMANDRA

Zima, zwłaszcza w naszym klimacie, wymaga odpowiednio wytrzymałego obuwia. Zaopatrzyć się więc w buciki marki „SALAMANDRA”.

Wielki wybór obuwia balowego i wieczorowego.
Lwów, ulica Legionów I. 11.

CZYTAJCIE „SZCZUTKA”

MLEKO po 480.000 Mkp. litr gwarantowanej jakości codziennie sprzedają Zakłady mleczarskie firmy Graybner i Ska, Kopernika 19. Telefon 11—07.

3033-3

ZGUBILEM książeczkę wojskową na nazwisko Jan Bazylów, funkcjonariusz M. K. E., Raska 12, wydane przez P. K. U. Lwów, którą unieważniam.

3035

Żołądki cielece

w każdej ilości poszukiwane.

Oferty z zapożyczeniem dostarczyć się małego quantum pod „B. N. W. 4979 an Ala-Haasestein & Vogler, Berlin W. 35”.

Wysoka wydajność opałow!

Najlepszy Górni śląski Węgiel opałowy

z kopalni Mysłowice

sprzedaje detalicznie z dostawą przed dom po cenie 120,000.000 za 1 tnę — oraz

drzewo bukowe rabane na 4 przy ul. Kazimierzowskiej 32

Dostawa wagonowa wprost z kopalni!

KARBO Sp. z o. p.

Biurowo: Kopernika 19. Tel. 868.

Minimalna ilość kopioł

Oszczędność przy paleniu!

Wysoką prowizję

za wskazanie odbiorcy wzgl. pośrednictwo przy sprzedaży maszyn stal-rskich i tartacznych płaci poważna wytwórnia tychże maszyn. Blizsze szczegóły pod „H. G. 9922” przez Biuro ogłoszeń Tow. Akc. „Reklama Polska” Poznań, Aleje Marcinkowskiego 6

2712

Do sprzedania!

100 wozów

otwartych kolejki poiowej o wytrzymałości 5 ton a 600 mm rozpiętości, czterosiowych, z hamulcem, w cenie po 120 dolarów za sztukę

Zgłoszenia do „AFEB”, Wied Ń, I., Gauermannasse Nr. 2/4.

Karwiński KOKS Izarski

Jedyny materiał dla fabryk żelaza i odlewni

75% OSZCZĘDNOŚCI

Dostarcza w każdej ilości ze składu na dworcu Czern. firma

GUSTAW FRIEDMANN we Lwowie

30°0 ul. LEONA SAFIEHY I. 49. — Telefon Nr. 748.

P. T. ZIEMIANIE

pragnący zaopatrzyć się na czas zasiewów wiosennych

w doborowe, kwalifikowane **Zboża jare** oraz wszelkie **Nasiona** produkcji pierwszorzędnych gospodarstw nasiennych,

raczą teraz już zgłaszać łaskawie swoje zapotrzebowania do

ODDZIAŁU ZBOŻOWEGO

Banku Ziemiań S. A.

we Lwowie, ul. Kopernika 4.

3038

— BECZKI ŻELAZNE —

spawane, czarne i pocynkowane, o pojemności 200 litrów

Wyrabia i dostarcza w każdej ilości

FABRYKA BECZEK ŻELAZNYCH

Galiczyjskiego-Karpackiego Naftowego Towarzystwa Akcyjnego

dawniej **BERGHEIM & MAC GARVEY**

Lwów — Plac Mariacki 8.

Dostawa natychmiast!

Ceny niskie!

Zastępcy:

WARSZAWA: Inż. Tadeusz Słubicki, Natolińska 3.

KRAKÓW: „Eka” spółka z ogr. por., Rynek-Kleparski 9.

STANISŁAWÓW: Adolf Lipka, Bielowskie 8.

3039

WALCE

oraz wszelkie maszyny młyńskie, GAZĘ szwajc., GURTY i PASY

dostarczają po cenach przystępnych natychmiast ze składu

RIESEL, SCHIEBER i FRIEDLÄNDER we Lwowie, Brajerowska 11a.

Telefon Nr. 947. 2735

Ceny OGŁOSZEN: Za wiersz 1 szpaltowy milimetr w ogłoszeniach zwykłych 5 gr., w nadstawianym 13 gr.; po kronice 15 gr., w tekście (kronika, raport, dział ekonomiczny itd.) 18 gr. na pier-

wszej stronie 20 gr. za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach 3 gr., w rubryce: kupno-sprzedaż 4 gr., matrymonialne, korespondencje prywatne 5 gr., dla poszukujących pracy 2 gr., jedna cała

strona w ogłoszeniach za tekstem 120 zł. pol., 1 cała strona w części tekstowej 200 zł. pol., cała strona pod nagłówkiem 240 zł. pol. Ogłoszenie zamiejscowe o 30% drożej. Ogłoszenia za-

graniczne o 50% drożej. Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonym, ogłoszenia osobno stojące i bez numeru dolicza się 25%. Odpowiedzialność za terminowy druk ogłoszeń nie przyjmuje się.

Należność pocztową opłacono ryczałtem.

Prenumerata

miesięczna 7,100,000 Mk.

Z dostawą na miejscu lub z przesyłką pocztową 7,500,000 Mk. — Za granicą 12,000,000 Mk.